

DÜNYANIN ƏN BÖYÜK HOKKEY MUZEYİNDƏN REPORTAJ

TƏRANƏ MƏHƏRRƏMOVA
taranamaharramova@kaspi.az

Kanada buzüstü hokkeyin vətənidir. Bu ölkədə hər ana doğulan körpəsinin bu məşhur idman növündə oynamasını arzulayır. Bu oyunun tarixinə və şöhrətinə görə 80 ildən çoxdur ki, Ontario bölgəsinin paytaxtı Torontoda Beynəlxalq Hokkey Şöhrət Zalı (IHHOF) fəaliyyət göstərir. Bu, dünyanın ən böyük hokkey muzeyidir. Muzeyin Torontoda açılması buz üzərindəki bu məşhur oyunun ilk dəfə məhz bu şəhərdə oynanması iddiası ilə bağlıdır. Təcrübəli turistlərin fikrincə, Kanadaya səfər etmək və Torontoda Hokkey Şöhrət Zalına baxmamaq ən azından qəbahətdir.

Uşaqlıqdan hokkey həvəskarı olduğumdan mən də Kanadaya səfərim zamanı bu fürsəti əldən vermədim.

HƏR İL 300 MİNDƏN ÇOX AZARKEŞ

Muzey ilk andan nəinki oyunun pərəstişkarlarını, hətta ən laqeyd ziyarətçiləri belə ovsunlayır. Bəzi dəhlizlər uşaqların həyətlərdə disk (şayba) vurduqları və oyunun sovet əfsanələrinin ekranda parladığı dövrün atmosferini real şəkildə əks etdirir.

Hokkey Şöhrət Zalı müəkkəb bir tarixə malikdir. İlk ziyarətçilərini qarşılamazdan əvvəllər sadəcə bir ideya olaraq mövcud olub.

1939-cu ildə ABŞ-də Milli Beysbol Muzeyi və Beysbol Şöhrət Zalı açıldıqdan sonra "niyə bizdə olmasın?" deyərək Kanadada Hokkey Şöhrət Zalı yaradılması ideyası formalaşdı. 1940-cı ilin dekabrında "Montreal Gazette" ilk dəfə "mifik hokkey şöhrət zalı"ndan bəhs edib. "Hokkey Şöhrət Zalı" 1943-cü ildə Kingstonda açılıb. Bir neçə ildən sonra isə Torontoya köçürüldü. 1990-cı illərdə xeyli genişləndirib və Yonge küçəsində yeni ünvan tapıb. Getdikcə muzey öz kolleksiyasını genişləndirib. Muzeyin ümumi sahəsi ən böyük hokkey meydançasından iki dəfə böyükdür. Bu geniş məkan 15 sərgi salonuna bölünür. Ziyarətçilər muzeyi buz üzərində oyun haqqında öyrənmək və eyni zamanda, əylənmək üçün ən yaxşı yer adlandırırlar. Muzey hər il 300 mindən çox hokkey azarkeşini cəlb edir.

Torontoda yerləşən bu muzeydə NHL kuboklarına baxmaq və foto çəkdirmək imkanı var. Muzeyin mağazasında hokkey mallarının geniş seçimi təklif olunur. Hər gün buranı minə yaxın insan ziyarət edir.

"Qırmızı maşın"la rəqabət

Muzeyin ən maraq doğuran eksponatları SSRİ və Kanada yığmalarına aid nümunələrdir. Kanada yığmasının SSRİ-nin "Qırmızı maşın"ına qarşı yarışlarının videolarının nümayişinə hər il minlərlə tamaşaçı toplanır. SSRİ və Kanada komandaları arasında silsilə oyunlarla bağlı fotolar həm də nostaljidir. SSRİ yığmasının əfsanəvi qapıcısı Vladislav Tretyak, məşhur oyunçulardan İqor Larionov, Sergey Makarov, Aleksandr Mogilni, Pavel Bure, Sergey Fyodrov və başqa hokkeyçilərin idman kostyumları, çubuqları, konkiləri o zaman bu oyunları izləyən azarkeşləri keçmişə aparır. Bu zallarda vaxtaşırı müvəqqəti sərgilər keçirilir. Məsələn, məşhur Ueyn Gretski və ya Mario Lemyenin tarixi artefakt kolleksiyaları və nadir şəxsi əşyaları muzeydə sərgilənir.

Hər il noyabr ayında Şöhrət Zalı ənənəvi olaraq "Toronto Maple Leafs" və qonaq komanda arasında oyunla yekunlaşan induksiya mərasiminə ev sahibliyi edir. Muzey hər bir ziyarətçi üçün maraqlı olan məzmun təklif edir. Ziyarətçilər Sidney Crosby və Carey Price-in canlı ölçülü versiyaları da daxil olmaqla, bütün zamanların ən yaxşı qapıcıları və oyunçularının animasiya versiyaları ilə virtual dueldə yarışa bilərlər. Standart NHL arenasında soyunub-geyinmə otağının surətini ziyarət etmək, arzu edilən Stenli Kuboku da daxil olmaqla NHL kuboklarına baxmaq və foto çəkdirmək imkanı var. Muzeyin mağazasında hokkey mallarının geniş seçimi təklif olunur. Muzeyə giriş üçün isə 25 Kanada dolları ödəmək lazımdır. Hər gün muzeyi minə yaxın insan ziyarət edir.

Hokkeyçilər üçün şərəf yeri

Muzeyin girişində gələn qonaqları hokkeyçilərin heykəlləri qarşılayır. Ekspozisiyalardakı eksponatlar təkcə Kanada deyil, həm də Avropa hokkeyinin tarixinə həsr olunub. Dünyanın müxtəlif ölkələrindən, hətta Meksika, Mərakeş və Portuqaliya kimi ekzotik ölkələrdən hokkey artefaktları, kuboklar, xatirə lövhələri və milli komandanın eksponatları toplanaraq nümayiş olunur. Tanınmış hokkeyçilər burada təmsil olunmaqdan şərəf duyurlar. Divarlar ulduzları və çempionatlardan maraqlı məqamları əks etdirən fotoskillərlə doludur. Ziyarətçilərə hokkeyin yaranma tarixindən bu günə qədər tarixi ekskursiya təklif olunur.

ƏFSANƏVİ STENLİ KUBOKU

Muzeydə 300-dən çox seçilmiş görkəmli hokkey xadimlərinə aid şəxsi əşyalar, mükafatlar və idman ləvazimatları nümayiş etdirilir. Təəccüblü deyil ki, kolleksiyada əsasən NHL (Milli Hokkey Liqası) oyunçuları çoxluq təşkil edir. Amma dünya hokkey ulduzları da diqqətdən kənarda qalmayıb. Onların adları fəxri lövhədə həkk olunub.

Hər bir eksponat ətraflı təsvirlə müşayiət

olunur. Vitrinlər dünyanın ən yaxşı oyunçuları və komandaları haqqında mühüm qələbələri əks etdirən fotoskillər və hekayələri təqdim edir. Qadın hokkeyi haqqında da maraqlı eksponatlar nümayiş olunur.

Hokkey Şöhrət Zalıının əsas xəzinəsi onun NHL xatirə əşyaları və kubokları, o cümlədən əfsanəvi Stenli Kubokudur. Bu nüfuzlu kubok hər il NHL yarışlarının qalibinə verilir.

NHL zalının divarları bütün fəxri üzvlərin tərcümeyi-halı daxil olmaqla portretləri ilə örtülüb. Çempionlar Liqasının kubokları da ekspozisiyada nümayiş etdirilir.

NHL Zonasında həm keçmiş, həm də indiki hokkeyçilərin böyük sərgisi təqdim olunur. Burada liqanın ən məşhur oyunçularının və rekordlarının xatirələri yer alıb. Muzeyin maraqlı eksponatlarından biri "Montreal Canadiens" komandasının qapıcısı Jak Planta məxsus hokkey maskasıdır. O, 1959-cu ildə oyunun üçüncü dəqiqəsində burnunun sınmasından sonra maskadan istifadə edib və bu hadisədən sonra oyunda qapıcıların hokkey maskasından istifadəsinə icazə verilib.

